Lietas materiāli Nr. 133020116
Lietvedības Nr. 104AA-0519-16/17

SPRIEDUMS

Rīgā 2016.gada 25.maijā

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija šādā sastāvā:
tiesnesis Aivars Uminskis
tiesneši Ludmila Poļakova un Jānis Tiltiņš

apelācijas kārtībā rakstveida procesā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par

/pers. B/, personas kods /personas kods/, saukšanu pie administratīvās atbildības par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 149.[31] panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanu, saistībā ar prokurora iesniegto apelācijas protestu par Rīgas rajona tiesas 2016.gada 7.marta spriedumu.

Aprakstošā daļa

2015.gada 25.martā VP RRP KPP inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu Nr.PC 179688, kurā norādīja, ka 2014.gada 1.septembrī plkst.15.14 (izsaukums) Stopiņu novads, Līčos vadītājs /pers. B/ vadīja transportlīdzekli *Suzuki GSF 1200*, valsts reģistrācijas numurus /TL numurs/, pa autoceļu Rīga – Ērgļi, virzienā no Rīgas uz Ērgļu pusi un 15.km veica priekšā braucošā transportlīdzekļa *Nissan Juke*, valsts reģistrācijas numurus /TL numurs/, apdzīšanu vietā, kur ceļš apzīmēts ar horizontālu ceļa apzīmējumu 920, un brīdī, kad transportlīdzekļa *Nissan* vadītājs veica kreiso pagriezienu, notika sadursme un bojāti abi transportlīdzekļi.

Pārkāpts Ceļu satiksmes noteikumu (turpmāk – CSN) 10. un 314.1.punkts, par ko paredzēta atbildība Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – LAPK) 149.[31] panta pirmās daļas prasības.

Ar 2015.gada 1.aprīļa lēmumu (turpmāk – sākotnējais lēmums) /pers. B/ sodīts ar naudas sodu 55 *euro* apmērā. Nepiekrītot lēmumam, /pers. B/ to apstrīdēja.

Ar VP RRP KPP 2015.gada 7.maija lēmumu Nr.976 (turpmāk – galīgais lēmums) sākotnējais lēmums atcelts un administratīvā lietvedība izbeigta. Nepiekrītot lēmumam, Rīgas rajona prokuratūras prokurors Jānis Balodis to pārsūdzēja tiesā.

Ar Rīgas rajona tiesas 2016.gada 7.marta spriedumu prokurora J.Baloža protests noraidīts, bet galīgais lēmums atstāts negrozīts.

Par tiesas spriedumu J.Balodis iesniedza apelācijas protestu, ar kuru spriedumu pārsūdz pilnībā un lūdz atcelt gan pirmās instances tiesas spriedumu, gan galīgo lēmumu.

Prokurors norāda, ka galīgais lēmums pamatots vienīgi ar LAPK 239.panta pirmās daļas 2.punktu, kas nav attiecināms uz /pers. B/, jo viņš ir pilngadīgs.

Prokurors norāda, ka notikuma vietā faktiski notikušas divas kustības. Viena, kad automobilis *Nissan* izbrauca no stāvvietas uz autoceļa Rīga-Ērgļi brauktuves, un otra, kad vairākus desmitus metru pēc izbraukšanas no šīs stāvvietas, automobilis *Nissan* nogriezās pa kreisi. Eksperta /pers. H/ 2015.gada 14.janvāra atzinumā Nr. 14-1716 (turpmāk – eksperta atzinums) norādītais, ka „tieši automobiļa *Nissan* vadītāja rīcība ir saistāma ar ceļu satiksmes negadījuma (turpmāk – CSNg) rašanās mehānismu" attiecas uz otro kustību. Turpretī sākotnējais lēmums attiecas uz /pers. B/ rīcību saistībā ar pirmo no minētajām kustībām.

Prokurora ieskatā spriedumā kustības sajauktas vietām, proti, eksperta secinājumi par otro kustību nepamatoti attiecināti uz pirmo kustību. J.Balodis norāda, ka eksperta atzinumā nepārprotami secināts, ka ekspertīzes ceļā nav iespējams noteikt motocikla *Suzuki* vadītāja rīcības saistību ar CSNg rašanos, jo nav zināms transportlīdzekļu izkārtojums uz brauktuves, automobilim *Nissan* uzsākot kustību no stāvvietas. Tas ir, ekspertīzes ceļā nav izdarīti nekādi secinājumi par motocikla *Suzuki* vadītāja rīcību, reaģējot uz pirmo no divām minētajām kustībām.

Prokurors norāda, ka arī galīgajā lēmumā nepamatoti norādīts, ka no eksperta veiktajiem aprēķiniem, ņemot vērā lietas materiālus, motocikla vadītājam neatkarīgi no veiktā manevra, iebraukšana pretējās kustības joslā (veicot apdzīšanu), nebija iespēja novērst transportlīdzekļu sadursmi, jo konkrētajā gadījumā automobiļa *Nissan Juke* vadītājs izbraucis tiešā motocikla tuvumā. Eksperta atzinums nesatur šādus secinājumus, arī lēmumā nav norādīti citi pierādījumi, no kuriem varētu izdarīt šādus secinājumus.

/pers. B/ par prokurora protestu iesniedza viedokli, kurā norāda, ka to uzskata par nepamatotu.

/pers. B/ uzskata, ka prokurors lietas apstākļus vērtējis tikai formāli nepievēršot uzmanību lietas būtībai. /pers. B/ nenoliedz, ka galīgā lēmuma pamatojumā pieļauta pārrakstīšanās kļūda, tomēr no tā teksta viennozīmīgi redzams, ka amatpersona izvērtējusi lietas apstākļus pēc būtības un secinājusi, ka viņa darbībās saistībā ar CSNg nav saskatāmi CSN pārkāpumi, jo /pers. B/ pretējā virziena kustības joslā iebraucis ar nolūku novērst un izvairīties no transportlīdzekļu sadursmes.

/pers. B/ norāda, ka prokurors savu protestu pamato tikai ar vienu teikumu, kas norādīts administratīvā pārkāpuma protokolā, proti, ka viņš

pārbraucis balto nepārtraukto līniju – 920 ceļa apszīmējumu. /pers. B/ šādu faktu nenoliedz, taču uzskata, ka viņš CSN pārkāpis galējās nepieciešamības stāvoklī, lai izvairītos no transportlīdzekļu sadursmes.

Saskaņā ar LAPK 289.[21] pantu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģijas tiesnesis 2016.gada 11.aprīlī pieņēma lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu rakstveida procesā. Tiesas kolēģija nekonstatē apstākļus, kas liecinātu par nepieciešamību prokurora protestu izskatīt tiesas sēdē. 2016.gada 18.maijā izskatot /pers. B/ viedokli pirms tiesas sēdes, tiesnesis apmierināja viņa pieteikto lūgumu lietā pievienot attēlu-shēmu, kurā attēlota notikuma grafiskā shēma, un Rīgas rajona tiesas 2016.gada 18.janvāra sprieduma kopiju krimināllietā Nr.11520063514.

Motīvu daļa

Pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma pamatojumu un apelācijas protestā izteiktos argumentus, tiesas kolēģija atzīst, ka spriedums atstājams negrozīts, bet apelācijas protests noraidāms.

Tiesas kolēģija, pārbaudījusi pirmās instances tiesas sprieduma motivāciju, atzīst, ka tā nav pareiza un prokurors pareizi norādījis, ka spriedumā norādītā motivācija attiecas uz automašīnas otro kustību, kad tā veica kreiso pagriezienu, un starp transportlīdzekļiem notika sadursme.

Vienlaikus tiesas kolēģija norāda, ka konkrētajā gadījumā nav iespējams konstatēt /pers. B/ vainu LAPK 149.[31] panta pirmajā daļā paredzētā pārkāpuma izdarīšanā.

Fakts, ka /pers. B/ konkrētajos apstākļos šķērsoja 920 ceļa apzīmējumu, pats par sevi nevar būt par pamatu atbildības piemērošanai.

Attiecībā uz /pers. B/ rīcību, kas nozīmīga un attiecināma uz šo lietu, ekspertam uzdots jautājums – vai transportlīdzekļa *Suzuki GSF 1200* vadītājs veicis pamatotu kustības virziena maiņu – nebremzējot izbraucot pretējā braukšanas joslā, lai izvairītos no sadursmes ar transportlīdzekli *Nissan Juke*?

Eksperta atzinumā norādīts: „tā kā nav nosakāma precīza automobiļa *Nissan* kustības trajektorija un automobiļa veiktās darbības (cik ilgu laiku pirms sadursmes automobiļa *Nissan* vadītājs uzsāka kustību no stāvvietas un pa kādu kustības trajektoriju), tad ekspertīzes ceļā nav nosakāms, vai motocikla vadītājam bija tehniska iespēja izvairīties no sadursmes ar automobili *Nissan*, neuzsākot tā apdzīšanas manevru."

Apelācijas instances tiesa atzīmē, ka tiesas kompetencē nav pašai veikt kādus tehniskos aprēķinus par minētā notikuma apstākļiem.

/pers. B/ savos paskaidrojumos norāda, ka 01.09.2014. braucis ar motociklu *Suzuki* pa autoceļu Rīga – Ērgļi virzienā no Rīgas uz Ērgļiem, un tā kā tajā brīdī atradies apdzīvotā vietā Līčos, braucis ar atļauto ātrumu 50 km/h. Pēkšņi, neieslēdzot nekādu pagrieziena signālu, no ceļa labajā malā esošās ieskrējiena joslas (stāvvietas, kabatiņas) uz galvenā ceļa, pa kuru braucis /pers. B/, viņam priekšā izgriezās /pers. I/, kurš brauca automašīnā *Nissan Juke*. Viņš burtiski vienā sekundē saprata, ka nobremzēt, lai nesadurtos ar šo automašīnu, nespēs, jo viņus šķīra tikai kādi 10-15 metri, un vienīgā izeja bija šo automašīnu apdzīt. Tādējādi, lai izvairītos no sadursmes, apdzenot automašīnu, viņš bija spiests pārbraukt balto nepārtraukto līniju – 920. ceļa apzīmējumu.

Krimināllietu tiesas kolēģija konstatē, ka lietā netika iegūti pierādījumi, kas atspēkotu /pers. B/ sniegtos paskaidrojumus, ka /pers. B/ 920 ceļa apzīmējumu šķērsojis ar nolūku izvairīties no transportlīdzekļu sadursmes, proti, ka viņš rīkojies galējās nepieciešamības stāvoklī (LAPK 17.pants).

LAPK 239.panta 4.punkts noteic, ja persona ir darbojusies galējās nepieciešamības stāvoklī, iesāktā administratīvā lietvedība ir jāizbeidz.

Tāpat tiesas kolēģija konstatē, ka iestādes galīgā lēmuma pamatojumā pieļauta pārrakstīšanās kļūda. No lēmuma motīvu daļas izriet, ka /pers. B/ darbojies galējās nepieciešamības stāvoklī, tomēr lēmumā norādīts, ka lietvedība izbeidzama saskaņā ar LAPK 239.panta pirmās daļas 2.punktu, kas paredz lietvedību izbeigt gadījumā, ja persona administratīvā pārkāpuma izdarīšanas brīdī nav sasniegusi četrpadsmit gadu vecumu. Konstatētā pārrakstīšanās kļūda pēc būtības neietekmē lietas taisnīgu tiesisko attiecību noregulēšanu un atbilstoši LAPK 239.panta 4.punktam lietvedība izbeidzama.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz LAPK 289.[12] panta otrās daļas 1.punktu un 289.[22] pantu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesas kolēģija

n o s p r i e d a

Atstāt negrozītu Rīgas rajona tiesas 2016.gada 7.marta spriedumu, bet prokurora J.Baloža protestu noraidīt.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sagatavošanas dienā – 2016.gada 26.maijā.

Tiesas sēdes priekšsēdētājs	*/personiskais paraksts/*	A.Uminskis
Tiesnesis	*/personiskais paraksts/*	L.Poļakova
Tiesnesis	*/personiskais paraksts/*	J.Tiltiņš